

2020-08-17

M 2020-1238

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut, yttrande i mål 2606-20, ansökan om vattenverksamhet, bortledande av grundvatten för Östbergatunneln

Yttrande till mark- och miljödomstolen

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att lämna yttrande till mark- och miljödomstolen i enlighet med miljöenhetens förslag till yttrande över ansökan om vattenverksamhet, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 juli 2020.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har fått Stockholm Vatten AB:s ansökan om vattenverksamhet på remiss från mark- och miljödomstolen. Ansökan rör byggandet av nya Östbergatunneln, och omfattar bortledande av inläckande grundvatten; infiltration av vatten; utsläpp av bortlett grundvatten; utsläpp av processvatten från tunnelarbeten; och konstruktion av utloppsledning. Dessutom omfattar ansökan bullervillkor under byggtiden.

Parallellt med prövningen av vattenverksamhet pågår arbete med detaljplan för tunneln. Detaljplanearbetet är separat från miljöprövningen, även om samma frågor hanteras utifrån annan lagstiftning och med annan detaljeringsgrad.

Miljöenheten har lämnat förslag på yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 juli 2020.

Ärendet

Stockholm Vatten AB (SVOA) har ansökt hos mark- och miljödomstolen för att få tillstånd för vattenverksamhet för nya Östbergatunneln. Tunneln är en planerad dagvattentunnel, som binder samman dagvattentunnlar från Östberga och Björkhagen med Saltsjön. Tunnelns sträckning är till stor del i Stockholms stad, men passerar i Nacka mellan nordvästra Henriksdalsringen och utsläppspunkten i Strömmen norr om Östra Finnbodavägen 17.

Den nya tunneln ska vara enbart dagvattentunnel, till skillnad från dagens som även hanterar bräddvatten. Därmed kommer dagvattnet framöver inte att ha någon anslutning till Henriksdals reningsverk, och riskerar inte att spilla över till reningsverket vid höga flöden. Den planerade lösningen innebär istället att dagvatten leds direkt till Saltsjön, samtidigt som

höga dagvattenflöden i tunneln inte längre kommer att belasta reningsverket och leda till bräddning av avloppsvatten. Det gör att tunneln förstärker kapaciteten för separat dagvattenhantering och avlastar Henriksdals reningsverk, samtidigt som den frigör kapacitet i den tunnel som finns idag så att den kan användas enbart för nödbräddning och returvatten för värmepumpen i Hammarbyverket. Den nya tunneln förläggs nära den gamla, vilket innebär att det inte blir någon lokal försämring av vattenmiljön på grund av ökat dagvattenflöde. Eftersom åtgärden förväntas leda till mindre bräddning av avloppsvatten, så bör vattenmiljön istället förbättras.

SVOA har föreslagit riktvärden för buller inomhus, som avviker något från riktvärdena för tunnelbanan genom att de tillåter något högre stomljud. Om riktvärdena riskerar att överskridas i mer än en vecka så föreslår SVOA att de ska erbjuda ersättningsboende.

Ansökan omfattar bortledande av inläckande grundvatten; infiltration av vatten; utsläpp av bortlett grundvatten; utsläpp av processvatten från tunnelarbeten; konstruktion av utloppsledning; samt buller under byggtiden. SVOA har föreslagit att vattenverksamheten beläggs med villkor som begränsar inläckaget av grundvatten, reglerar infiltrationen för att undvika skada på byggnader och anläggningar samt krav på kontrollprogram under bygg- och driftskede. Vidare har SVOA föreslagit villkor för luftburet buller och stomljud.

Utsläppspunkten planeras strax norr Östra Finnbodavägen 17, och arbetstunnel planeras strax österut. Vid arbetstunneln planeras ett arbetsområde söder om strandpromenaden. Promenaden kommer enbart att påverkas vid tillfälliga arbetsmoment som kräver avstängning. Enligt ansökan kommer arbetsområdet att behöva röjas från björk, asp, syren och stenros, men återplantering ska genomföras när arbetet är över. Massor ska inte lagras

och lastas på platsen. Lastning genomförs i tunneln, varpå massor transporteras till godkänd mottagare.

Tunnelbygget innebär att grundvatten behöver ledas bort, och detta länshållningsvatten kan vara förorenat av borrhax, sprängmedelsrester, rester av injekteringscement, olja från maskiner m.m. Länshållningsvattnet kommer därför att sedimenteras i container, och efter oljeavskiljning pumpas till Henriksdals reningsverk. Tunneldriften innebär därför inget utsläpp av orenat processvatten. Bortledande av grundvatten innebär dock en risk för lokal grundvattensänkning och sättningar i marken. Det kan i sin tur leda till skador på byggnader och anläggningar. För att motverka det kommer grundvattennivån att övervakas och vid behov justeras med lokal infiltration. SVOA har föreslagit ett antal punkter där infiltrationsbrunnar kan installeras. Miljöenheten har noterat att några av de föreslagna infiltrationsplatserna kan vara olämpliga på grund av föroreningar eller kulturhistoriskt värde.

Tore Liljeqvist
Gruppchef, miljö- och hälsoskydd
Miljöenheten
08-718 87 18
tore.liljeqvist@nacka.se

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 79 87
per.enarsson@nacka.se

Bilagor:

1. Förslag till yttrande
2. Ansökan
3. Teknisk beskrivning